שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

דף עבודה | מסכת בבא מציעא, דף כא ע"ב - כב ע"ב

יאוש שלא מדעת: מתי הבעלים "מוותרים"?

חלק א: השלימו את החסר

השלימו את המילים החסרות מתוך מחסן המילים. שימו לב: מילה אחת מיותרת.

מחסן מילים

מֵהַשְׁתָּא · סִימָנָא · דְּרָבָא · נָהָר · שֶׁאֵין
בְּכִיסוֹ · בְּאִיסּוּרָא · דְּאַבָּיֵי · יָדַע · דְּיַקִּירֵי

כשיש סימן: כולם מסכימים

בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סִימָן – כּוּלֵי עָלְמָא לָא פְּלִיגִי דְּלָא הָוֵי יֵאוּשׁ. וְאַף עַל גַּב דְּשַׁמְעִינֵיהּ דְּמִיָּאַשׁ לְסוֹף, לָא הָוֵי יֵאוּשׁ, דְּכִי אֲתָא לִידֵיהּ – _____ הוּא דַּאֲתָא לִידֵיהּ, דִּלְכִי יָדַע דִּנְפַל מִינֵּיהּ לָא מִיָּאַשׁ, מֵימָר אָמַר: _____ אִית לִי בְּגַוֵּיהּ, יָהֲבָנָא סִימָנָא וְשָׁקֵילְנָא לֵיהּ.

המחלוקת

כִּי פְּלִיגִי בְּדָבָר _____ בּוֹ סִימָן. אַבָּיֵי אָמַר: לָא הָוֵי יֵאוּשׁ, דְּהָא לָא _____ דִּנְפַל מִינֵּיהּ. רָבָא אָמַר: הָוֵי יֵאוּשׁ, דִּלְכִי יָדַע דִּנְפַל מִינֵּיהּ – מִיָּאַשׁ. מֵימָר אָמַר: סִימָנָא לֵית לִי בְּגַוֵּיהּ, _____ הוּא דְּמִיָּאַשׁ.

שתי ראיות מהמשנה

הָתָם נָמֵי כִּדְרַבִּי יִצְחָק דְּאָמַר: אָדָם עָשׂוּי לְמַשְׁמֵשׁ _____ בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה ... הָתָם נָמֵי, אַגַּב _____ מִידָּע יָדַע בְּהוּ.

ההכרעה

תָּא שְׁמַע דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן יְהוֹצָדָק: מִנַּיִן לַאֲבִידָה שֶׁשְּׁטָפָהּ _____ שֶׁהִיא מוּתֶּרֶת? ... וְהִלְכְתָא כְּווֹתֵיהּ _____ בְּיַעַל קַגַּם.

חלק ב: מה אומר אביי, ומה אומר רבא?

לכל מקרה כתבו: האם המוצא צריך להחזיר, או שהמציאה שלו? כתבו לפי כל אחד מהאמוראים.

המקרה	לפי אביי	לפי רבא
1. מטבע בלי סימן, נמצא לפני שבעליו ידע שנפל		
2. ארנק ובו תעודה עם שם		
3. מעות מפוזרות		
4. עיגול דבילה כבד		
5. חפץ עם סימן ששטף נהר		

חלק ג: שאלות הבנה

1. מהו "יאוש שלא מדעת"? (היעזרו ברש"י)

2. באיזה מקרה אביי ורבא מסכימים? למה?

3. מה הנימוק של אביי, ומה הנימוק של רבא?

4. איזו קושיא הגמרא מקשה על אביי מ"מעות מפוזרות", ומה התירוץ?

5. איך מכריעה הגמרא בסוף? כמי ההלכה?

חלק ד: חשבו על זה

בהפסקה נפל ליוסי עט פשוט מהתיק, והוא לא שם לב. נועה ראתה את העט על הרצפה והרימה אותו. בסוף היום יוסי גילה שהעט חסר ואמר: "לא נורא, יש לי עוד." האם העט של נועה? כתבו מה היו אומרים אביי ורבא, ומה דעתכם: מה נכון לעשות?

בונוס: ציר זמן

ציירו ציר זמן עם שלוש נקודות: (1) החפץ נפל (2) מישהו מצא אותו (3) הבעלים גילה ואמר "ווי לחסרון כיס". סמנו בצבע אחד מאיפה מתחיל היאוש לפי אביי, ובצבע אחר לפי רבא.